

**Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

15–16 листопада 2018 року
м. Харків, Україна

**Харків
2018**

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного економічного університету імені Семена Кузнеця
(протокол № 2 від 17.10.2018 р.), вченої ради Науково-дослідного центру
індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 13 від 23.10.2018 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного економічного автомобільно-дорожнього університету;
Назарова Галина Валентинівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та соціальних наук Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;
Перерва Петро Григорович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри організації виробництва та управління персоналом Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики :
Тези доповідей : ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. Укр. мова, рос. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників, проведених у рамках тринадцятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто питання теоретичних і прикладних засад формування та активізації інноваційних процесів на всіх економічних рівнях відносин в Україні, забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання щодо глобалізаційних соціально-економічних процесів. Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції на електронному носії.

Видання може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, для формування практичних рекомендацій та управлінських рішень з підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, науковим, освітнім і громадським організаціям, науковцям, аспірантам і студентам економічних спеціальностей.

ЗМІСТ

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та впровадженні інновацій

<i>Авраменко О. В., Мірошников П. О.</i> Організація збутової діяльності підприємства.....	90
<i>Астахова И. Э., Ковалева Ю. Ю.</i> Актуальность маркетинговых исследований во внешнеэкономической деятельности предприятия	95
<i>Астахова И. Э., Стоенко Е. М.</i> Instagram как новый инструмент в интернет-маркетинге.....	98
<i>Валюх Я. І.</i> Корпоративне управління та інноваційний розвиток підприємства	102
<i>Велика О. Ю.</i> Місце України у світових інноваційних рейтингах.....	106
<i>Веретенникова Г. Б.</i> Методичні рекомендації до формування конкурентної стратегії підприємства	110
<i>Н. Vereshchagina, T. Vashchuk.</i> Cyberethization of innovation management.....	114
<i>Вошанова Ю. В.</i> Особливості формування маркетингової стратегії підприємства	118
<i>Геращенко І. М., Андрущенко О. В., Базаров Т. М.</i> Роль системи оцінки персоналу в покращенні інноваційної діяльності компанії.....	122
<i>Демченко Г. В.</i> Омніканальний маркетинг – бізнес-модель майбутнього	126
<i>Держожко В. О.</i> Визначення вагомих факторів впливу на коливання валютного курсу.....	129
<i>Yu. Zaloznova, N. Trushkina.</i> Reverse logistics as a modern concept of waste management	134
<i>Заславська К. А., Стеріна К. В.</i> Роль фінансової стратегії у підвищенні конкурентоспроможності підприємства.....	139

<i>Засуха Г. І.</i> Вплив інноваційного розвитку на конкурентоспроможність і активність діяльності сучасного підприємства.....	143
<i>Захаров В. А.</i> Етапи моделі якості операційного менеджменту промислового підприємства.....	147
<i>Іванова О. Ю., Севостьянова Г. С.</i> Експертиза законодавчих і нормативно-правових актів як чинник конкурентоспроможності країни.....	151
<i>I. Ippolitova, H. Seleznova.</i> Prerequisites for the development of partnerships.....	155
<i>Колодізева Т. О.</i> Особливості інноваційного управління ланцюгами поставок національних підприємств	159
<i>Копитько А. Ю.</i> Міжнародна реклама як інструмент міжнародного маркетингу підприємства	164
<i>М. Korovkin.</i> Identification of innovative ways of enterprise development and their application.....	168
<i>Косинов В. В.</i> Конкурентоспроможність і конкурентні переваги підприємства в сучасних ринкових умовах.....	172
<i>Костіна О. М.</i> Впливовість невизначеності на формування стратегії розвитку підприємства.....	176
<i>A. Kuznetsov.</i> Innovative management and motivation techniques.....	181
<i>Кулік І. А.</i> Управління інвестиційною діяльністю підприємств	184
<i>Лаптев В. І.</i> Чинники формування проблемно-орієнтованої системи управління людськими ресурсами	187
<i>Мартиненко А. О.</i> Система збуту підприємства	192
<i>Мартиненко М. В.</i> Інновації в економічній освіті – від традиційного маркетинг-міксу до маркетингу взаємовідносин.....	196
<i>Мерхо О.</i> Ціннісна складова стратегічної мотивації людини в умовах глобалізації.....	200
<i>Небилиця О. А., Різанов В. В.</i> АВС-XYZ-аналіз як засіб управління асортиментною політикою підприємства	205

<i>Олейнікова А. А.</i> Інноваційні аспекти мотивації на підприємстві	210
<i>Пасько М. І., Семенюта Ю. В.</i> Управління конкурентним потенціалом підприємства.....	214
<i>Піддубна Л. І., Горобинська М. В.</i> Особливості розрахунку Індексу глобальної конкурентоспроможності 4.0	219
<i>Поклонська Л. С.</i> Управління репутацією і іміджем підприємства.....	224
<i>Резнікова Т. О., Боева А. А.</i> Комплексна оцінка фінансового стану підприємства в галузі міжнародних інформаційно-комунікаційних технологій	227
<i>Сав'юк Л. О., Драчук Ю. З.</i> Аспекти інноваційного розвитку сфери надання освітніх послуг	232
<i>Самойленко В. В.</i> Формування організаційного забезпечення процедури оцінки конкурентоспроможності підприємства	237
<i>Саульченкова В. І.</i> Економічна та соціальна ефективності бренда підприємства.....	241
<i>Серокурова В. І.</i> Удосконалення логістичної інфраструктури підприємства	245
<i>T. Sigaieva, T. Magey.</i> Application of the innovative advertising types at various stages.....	248
<i>Снітко Є. О., Драчук Ю. З.</i> Напрями розвитку інноваційно активних підприємств.....	251
<i>Томах В. В.</i> Аналіз підприємницької діяльності в умовах інноваційної економіки.....	255
<i>Тоцька І. В.</i> Використання принципів маркетингової логістики в системі управління конкурентоспроможністю підприємства	259
<i>Тутова А. С.</i> Основні методи та чинники стимулювання праці топ-менеджерів	262
<i>Уварова А. Є., Дмитрієв Г. Б.</i> Запровадження логістичного управління підприємством як умова його конкурентоспроможності	266
<i>Фірстенко К. С.</i> Марочний капітал як основа розвитку маркетингових інтелектуальних активів підприємства	269

<i>Чернишов О. Д.</i> Факторинг як інноваційний інструмент рефінансування дебіторської заборгованості підприємства	274
<i>Шиян Д. В., Божко М. В.</i> Вплив концентрації виробництва на рівень конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств	278
<i>Штомпель О. О., Тімонін О. М.</i> Необхідність розроблення маркетингової стратегії для аутсорсингових ІТ-підприємств	282
<i>Щербина А. Ю.</i> Стратегічне управління зовнішньоекономічною діяльністю як необхідна умова ефективного розвитку підприємства	287

Секція 2. Міжнародна конкуренція та конкурентоспроможність

<i>Білецька О. Ю.</i> Механізми активізації експортної діяльності підприємства	291
<i>Валиев Ашраф Вагиф оглы, Кулибали Алиу Секура.</i> Методы развития экспортной деятельности предприятия	294
<i>Гайворонська Д. Ю.</i> Методичне забезпечення аналізу ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства	297
<i>Гордієнко К. С.</i> Інституційні технології регулювання міжнародної конкурентоспроможності підприємств	301
<i>Гринько П. О.</i> Формування еталонних значень показників ефективності експортно-імпоротної діяльності підприємства.....	304
<i>Громенкова С. В.</i> Рівень економічної складності національної економіки та перспективи її зростання та диверсифікація	308
<i>Дерід І. О., Кальченко В. Ю.</i> Ядерна програма Ірану як фактор розгортання міжнародної конкурентної боротьби	312
<i>Дерід І. О., Шкурка В. А.</i> Інноваційна конкурентоспроможність Ізраїлю	317
<i>Зубко Д. О.</i> Вплив процесу здійснення покупки на конкурентоспроможність товарів бренда	322
<i>Квітка В. В.</i> Структурно-технологічні аспекти розвитку експортного потенціалу підприємств машинобудування Харківської області.....	325

<i>Ковтун М. В.</i> Оцінка експортного потенціалу закордонних ринків	328
<i>Котшиш О. М., Бестужева С. В.</i> Теоретичне забезпечення розвитку митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	331
<i>Лапоног Д. В.</i> Формування механізму управління розвитком експортного потенціалу машинобудівного підприємства	336
<i>Лишов В. В.</i> Конкурентоспроможність національної економіки: макроекономічний рівень дослідження.....	340
<i>Мельник О. Г., Адамів М. Є., Баран О. Й.</i> Особливості та перспективи розвитку магазинів безмитної торгівлі в умовах європейської інтеграції України	345
<i>Остропілець Є. Є.</i> Імпортозаміщення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.....	350
<i>Пісарогло О. А.</i> Удосконалення стратегічного управління міжнародною маркетинговою діяльністю підприємства	354
<i>Пустовойтов В. А., Семіколенов А. С.</i> Методичні аспекти формування інформаційно-аналітичної бази системи управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	358
<i>Рудай Т. О.</i> Стратегії виходу підприємств на зовнішній ринок	362
<i>Свиридко Б. О., Скрипка С. О.</i> Теоретико-методологічні аспекти організаційного проектування системи управління конкурентоспроможністю	366
<i>Сімакова М. В.</i> Толінг як засіб підвищення ефективності експортної діяльності підприємства.....	377
<i>Собіна К. А.</i> Управління ризиками в процесі укладання зовнішньоекономічних контрактів	382
<i>Шталь Т. В., Козуб В. О.</i> Чинники конкурентного розвитку країн в умовах глобалізації.....	385
<i>Шталь Т. В., П'ятницька М. Ю.</i> Методи оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємства.....	389

Секція 3. Актуальні проблеми розвитку науки та інновацій

<i>Астахова І. Е., Прохорова К. А.</i> Особливості формування інноваційної стратегії в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства	393
<i>Булеєв І. П., Брюховецька Н. Ю.</i> Економіка та хремагистика в індустріальному та постіндустріальному суспільствах	397
<i>Іванов Ю. Б.</i> Податкова конкуренція та стимулювання інновацій.....	400
<i>Котлярів Є. І., Лелюк О. В.</i> Сучасний стан електроенергетики України та можливості розвитку розподіленої енергетики.....	403
<i>Матюшенко І. Ю., Мишко Є. О.</i> Смарт-спеціалізація регіонів – європейський інструмент регіонального маркетингу та підвищення конкурентоспроможності країни	408
<i>Милов А. В., Милевский С. В.</i> Оцінка стоимості інвестицій в кибербезпеку.....	416
<i>Павлова Я. О.</i> Розвиток економічних зв'язків з Ізраїлем як стимул для підвищення конкурентоспроможності України.....	420
<i>Полякова Я. О., Пономаренко Т. П.</i> Класифікація елементів корпоративної культури в системі управління підприємством	426
<i>Полякова Я. О., Язева А. С.</i> Систематизація концептуальних моделей формування збалансованої системи показників у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.....	431
<i>Полякова Я. О., Копендаха А. О.</i> Формалізація процесу вибору стратегічних альтернатив зовнішньоекономічної діяльності підприємства.....	435
<i>Полякова О. Ю., Шликова В. О.</i> Прогноз результативності функціонування індустріальних парків в Україні.....	440
<i>Решетняк О. І.</i> Розвиток науки в Україні: проблеми та перспективи.....	445
<i>Салашенко Т. І.</i> Організація спотового ринку електроенергії в Україні.....	449
<i>Ушкальов В. В.</i> Поведінковий підхід до подолання когнітивних обмежень у менеджменті	455

Хаустова В. Є., Колодяжна Т. В. Вплив процесів злиттів і поглинань за участю національних компаній на конкурентоспроможність економіки країни 460

Шпілевський О. В. Методичний підхід до оцінки соціально-економічних наслідків децентралізації енергозабезпечення 467

Ярошенко І. В., Семигулін П. К. Роль системи моніторингу соціально-економічного розвитку у публічному управлінні країни та регіонів..... 473

Секція 3. Актуальні проблеми розвитку науки та інновацій

УДК 658:339.9

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Астахова Ірина Едуардівна, к. е. н., доцент
доцент кафедри міжнародної економіки і менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності
Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця,
e-mail: iastahova11@gmail.com;

Прохорова Кристина Андріївна, магістрант 2 року навчання
Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

В сучасному міжнародному середовищі існує багато факторів, що справляють негативний вплив на діяльність підприємств і посилюються нестабільною економічною та політичною ситуацією як в Україні, так і за її межами.

Традиційні засоби забезпечення конкурентоспроможності підприємства вже не здатні гарантувати довгострокові переваги на ринку.

Високого рівня конкурентоспроможності підприємства можна досягти завдяки ефективній системі управління, яка оператив-но адаптується до динамічних змін зовнішнього середовища.

Організація управління ЗЕД є інтегрованою частиною загальної системи управління підприємством, яка впливає на всі сфери діяльності підприємства та його подальший розвиток.

Інноваційна стратегія в системі управління діяльністю підприємства передбачає створення нової управлінської технології,

нового бізнес-процесу або нової системи організації та управління.

Керівники зовнішньоторговельних підприємств зводять розвиток підприємства до технічних чи технологічних інновацій, а організаційний і кадровий потенціали, тобто ступінь нарощування можливостей за рахунок більш ефективного управління і використання людських ресурсів, серйозно не використовуються.

Компанії з високим рівнем ноу-хау у сфері менеджменту досягають найвищої позиції у бізнесі, ніж компанії які беруть участь у прикладних дослідженнях [1].

Впровадження управлінських інновацій є набагато дешевшиє для підприємств, ніж технологічні або продуктові інновації.

Найбільш ефективними інноваціями в системі управління вважаються [2]: реінжиніринг або оптимізація бізнес-процесів, функціонально-вартісний аналіз, маржинальний аналіз, побудова клієнтоорієнтованої компанії, агресивний маркетинг, корпоративні інформаційні системи, логістичне адміністрування, збалансована система показників ефективності, аутсорсинг, бенчмаркінг, механізми саморозвитку, п'ятиступінчаста модель мотивації та ін.

Система управління ЗЕД підприємства – це комплекс взаємопов'язаних елементів управління на підприємстві і власне зв'язків, які реалізують цілі підприємства на зовнішніх ринках і забезпечують вирішення його проблем у сфері зовнішніх ринків.

Формування інноваційної стратегії в системі управління ЗЕД підприємства є досить складним і тривалим процесом через можливе виникнення опору з боку працівників підприємства, неприйняття нових ідей.

В основі розробки інноваційної стратегії лежать стратегічні управлінські рішення, які [3]: орієнтовані на постійні зміни середовища; пов'язані із залученням значних матеріальних ресурсів, широким використанням інтелектуального потенціалу; характеризуються здатністю адаптуватися до змін ринкових умов; враховують неконтрольовані організацією зовнішні чинники.

Розробка інноваційної стратегії передбачає її формалізацію у вигляді інноваційної програми, в яку повинні бути включені: цілі, задачі, процедури в рамках інноваційних проектів, ресурси і часові обмеження, формування організаційної структури управління інноваціями всередині відділу зовнішньоекономічної діяльності, створення системи зовнішніх зв'язків з партнерами та споживачами.

Впровадження інноваційної стратегії потребує наявності відповідних організаційних та управлінських можливостей, але стійкість вітчизняних підприємств призводить до їх нездатності розвивати внутрішні радикальні пропозиції, які є основою інноваційної діяльності [2]. Автори виділяють такі цілі формування інноваційної стратегії з удосконалення системи управління ЗЕД підприємства [1; 4]: формування бізнес-процесу ЗЕД, що є єдиним для всієї компанії; підвищення продуктивності праці, що виконуються відділом ЗЕД; підвищення мотивації співробітників відділу ЗЕД; зменшення ризиків підприємства, що пов'язані з роботою відділу ЗЕД; підвищення кваліфікації співробітників відділу ЗЕД; підвищення мотивації співробітників відділу ЗЕД; організація більш прозорої схеми ЗЕД підприємства; пошук нових контрагентів; автоматизація системи управління ЗЕД підприємства.

Управлінські зміни у сфері ЗЕД потребують підвищення кваліфікації персоналу, залучення міжнародних експертів, впровадження у відділі ЗЕД новітнього програмного забезпечення та повної комп'ютеризації роботи, зміни структури управління на зовнішньоторговельному підприємстві.

Основними причинами, які перешкоджають впровадженню інноваційної стратегії в системі управління ЗЕД на підприємствах, є: відсутність фінансових можливостей; недостатня кваліфікація управлінського персоналу; відсутність можливості одержати кваліфіковану допомогу і консультації.

Ефективність інноваційної стратегії в системі управління ЗЕД виявляється у зростанні прибутку підприємства, збільшенні частки зовнішнього ринку та конкурентоспроможності, підвищенні

результативності бізнес-процесів, зниженні витрат, зростанні рівня задоволення споживачів і персоналу.

З вищесказаного можна зробити висновок, що правильно розроблена інноваційна стратегія в системі управління ЗЕД відіграє важливу роль у подальшому розвитку підприємства та дозволяє виробити необхідні конкурентні переваги, а отже, істотно підвищити конкурентоспроможність підприємства.

Література

1. Момчева А. М. *Управлінські інновації: сутність, види, особливості впровадження. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.* 2011. Вип. 23.
2. Добрынин В. С. *Организация внедрения управленческих инноваций на промышленном предприятии : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05. М., 2008. 22 с.*
3. Геник О. *Особенности инновационной стратегии организации вітчизняних підприємств. Формування ринкової економіки в Україні.* 2009. Вип. 19. С. 165–169 с.
4. Шаповал С., Фоменко Г., Плешу Г. *Управлінські інновації як головний чинник реструктуризації підприємств – суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Труды Одесского политехнического университета.* 2009. № 1. С. 193–198.

